

Monitor Sociaal Domein

April 2024

Inhoud

Inleiding	4
Wmo	5
1.1 Financiën	5
1.2 Lasten per voorziening	6
1.3 Cliëntaantallen (In zorg, Instroom & Uitstroom).....	6
1.3.1 Aantal cliënten in zorg per voorziening	6
1.3.2 Aantal cliënten in zorg	7
1.3.3 In- en uitstroom cliënten	8
Jeugd.....	10
2.1 Financiën	10
2.2.1 Lasten per productcategorie.....	11
2.2.2 Lasten per type verwijzer.....	11
2.3 Cliëntenaantallen (In zorg, Instroom & Uitstroom)	12
2.3.1 Aantal cliënten in zorg per maand.....	12
2.3.2 In- en uitstroom cliënten	12
Participatie	13
3.1 Financiën	13
3.2 Inkomen.....	14
3.2.1 Aantal uitkeringen	14
3.2.2 In- en uitstroom	14
3.3.3 Demografische kenmerken.....	15
3.3.4 Looptijd uitkeringen.....	16
3.3.5 Trede participatieladder	16
3.4 Loonkostensubsidie	17
3.5 Bijzondere bijstand.....	17
3.6 Banenafpraak banen (BAB).....	18
Sociale basis.....	19
4.1 Vrijwilligers	19
4.2 Mantelzorg	20
4.3 Jeugd en jongerenwerk	21
4.4 Samenlevingsopbouw	22
4.5 Ouderenwerk.....	24
Netwerkoeverleggen:.....	24

4.6 Welzijn op recept	25
4.7 MDT Divers	26

Inleiding

Voor u ligt de eerste Monitor Sociaal Domein van 2024. Het doel van de monitor is om de raad te informeren zodat zij goed kan sturen op het bereiken van doelen of de inzet van de gemeente. In de monitor geven wij u informatie over de ontwikkeling van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdwet, de Participatiewet en de ontwikkeling van de Sociale Basis. De monitor wordt twee keer per jaar opgeleverd aan de raad.

Algemene beeld en leeswijzer

De monitor richt zich op het weergeven van de stand van zaken tot en met maart 2024. Daarnaast is er in de meeste gevallen een vergelijking mogelijk met de jaren 2022 en 2023.

De monitor kent 4 hoofdstukken. Wmo, Jeugd, Participatie en Sociale Basis. De hoofdstukken Wmo en Jeugd zijn op eenzelfde manier opgebouwd. In deze hoofdstukken wordt allereerst de financiën besproken en vervolgens de cliëntaantallen. In het hoofdstuk Participatie staat de betrouwbare informatie die op dit moment uit het systeem kan worden gehaald. Voor de sociale basis is een kwalitatieve toelichting geschreven.

Voor het hoofdstuk Participatie geldt dat de rekenkamer heeft geconcludeerd dat de informatie uit de monitor niet aansluit op de gestelde doelen en geen informatie bevat over de effecten op de doelgroep. Er zijn inmiddels een aantal aanvullingen gedaan met betrekking tot de informatie Participatie. Het verder verbeteren van de informatie blijft een ontwikkelproces tijdens de aankomende monitoren.

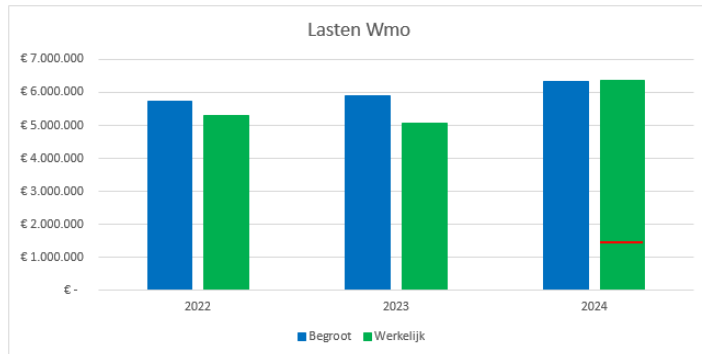
Om te kunnen voldoen aan de eisen die gelden omtrent AVG zijn in de overzichtstabellen die in de monitor zijn weergegeven de cliëntaantallen onder de 10 weergegeven als <10.

Wmo

1.1 Financiën

In grafiek 1 worden de lasten Wmo¹ afgezet tegen de definitieve begroting. De begroting 2024 is exclusief wijzigingen in de voorjaarsnota 2024. De lasten Wmo voor 2024 zijn gebaseerd op een prognose.

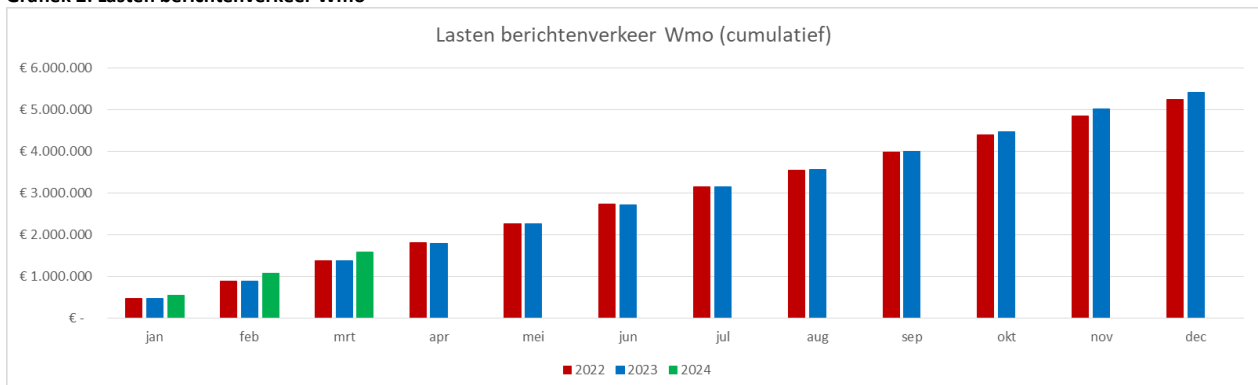
Grafiek 1: Lasten Wmo

In het eerste kwartaal is er € 1.464.689 aan lasten geboekt (zie rode lijn 2024). Op basis van de huidige inzichten verwachten we voor heel 2024 ongeveer € 7.133.000 aan lasten voor de Wmo. Er wordt een nadeel van ongeveer € 25.000 verwacht op de huidige begroting. De tarieven voor de maatwerkarrangementen zijn gemiddeld met ongeveer 15% geïndexeerd. Dit zou een overschrijding opleveren van ongeveer € 555.000. We verwachten een bedrag van € 530.000 te kunnen compenseren door een positief resultaat op Beschermd Wonen.

In grafiek 2 zijn uitsluitend de lasten Wmo opgenomen die gedeclareerd zijn door zorgaanbieders via het berichtenverkeer. Het berichtenverkeer maakt jaarlijks ruim 80% uit van de totale lasten Wmo. Het is niet mogelijk om deze lasten te vergelijken met de gehele begroting Wmo.

Grafiek 2: Lasten berichtenverkeer Wmo

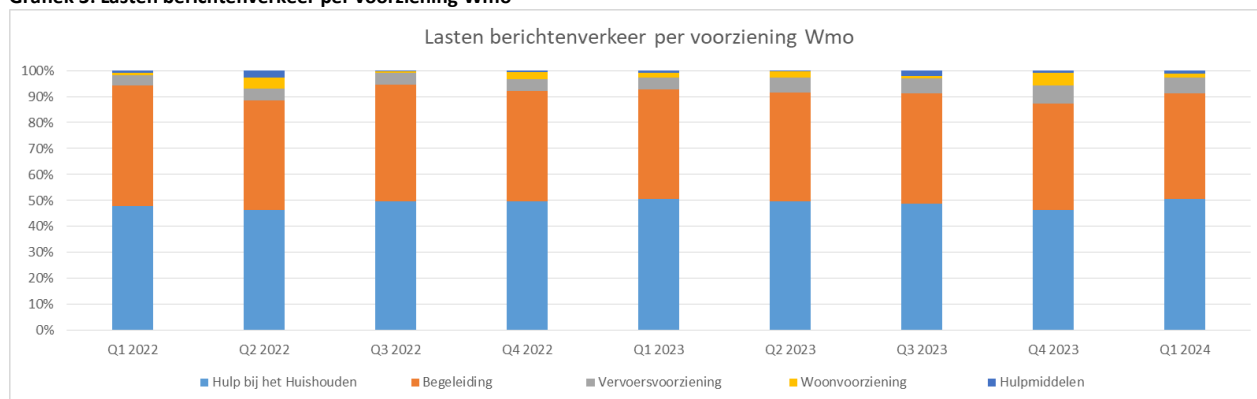

¹ De lasten zijn exclusief de doorbelasting van personeelskosten en organisatiekosten

1.2 Lasten per voorziening

In grafiek 3 zijn de lasten Wmo opgenomen die door zorgaanbieders zijn gedeclareerd via het berichtenverkeer. De lasten zijn procentueel uitgesplitst naar de verschillende voorzieningen.

Grafiek 3: Lasten berichtenverkeer per voorziening Wmo

De meeste lasten van de Wmo zijn afkomstig van de voorzieningen Hulp bij het Huishouden en Begeleiding. Samen zijn ze gemiddeld goed voor ruim 90% van de gedeclareerde lasten via het berichtenverkeer. Op de totale Wmo begroting komt dit neer op ruim 70% van alle lasten.

1.3 Cliëntaantallen (In zorg, Instroom & Uitstroom)

1.3.1 Aantal cliënten in zorg per voorziening

In tabel 1 is het aantal cliënten weergegeven per voorziening². Een cliënt kan tegelijkertijd indicaties hebben voor meerdere voorzieningen hebben. In dat geval telt de cliënt bij elke voorziening één keer mee.

Tabel 1: Aantal cliënten in zorg per voorziening Wmo

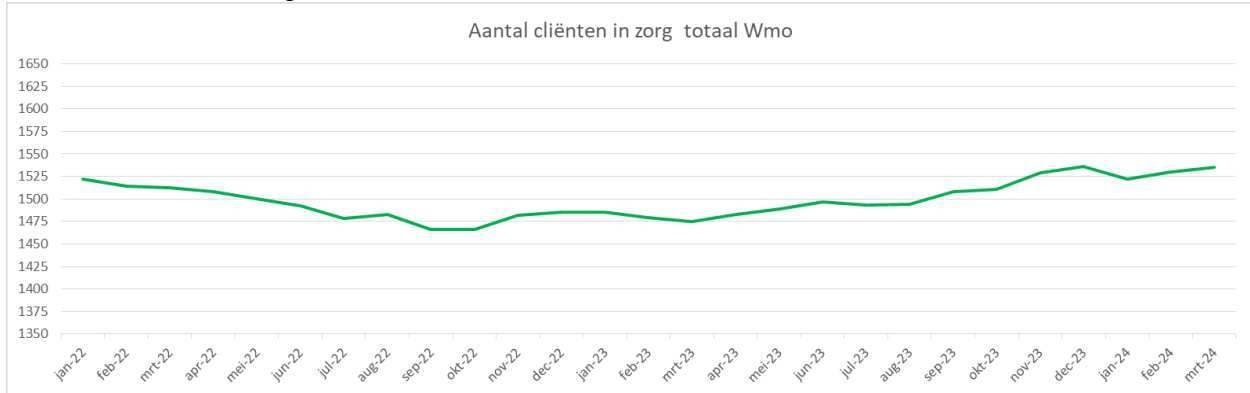
Voorziening	mrt-22	jun-22	sep-22	dec-22	mrt-23	jun-23	sep-23	dec-23	mrt-24
Hulp bij het huishouden	755	753	746	755	769	776	789	789	784
Begeleiding	362	353	343	342	334	331	347	349	355
Vervoersvoorziening	681	664	659	670	670	680	696	709	721
Woonvoorziening	169	166	162	161	157	154	152	151	154
Hulpmiddelen	180	172	170	176	167	168	167	164	163
Beschermd Wonen	14	13	12	<10	<10	<10	<10	<10	<10

² Aantallen op peildatum laatste dag kwartaal

1.3.2 Aantal cliënten in zorg

In grafiek 4 is het totaal aantal cliënten in zorg weergegeven. Indien een cliënt voor meerdere voorzieningen tegelijkertijd een indicatie heeft dan telt de cliënt altijd maar één keer mee (bijvoorbeeld Hulp bij het huishouden en begeleiding).

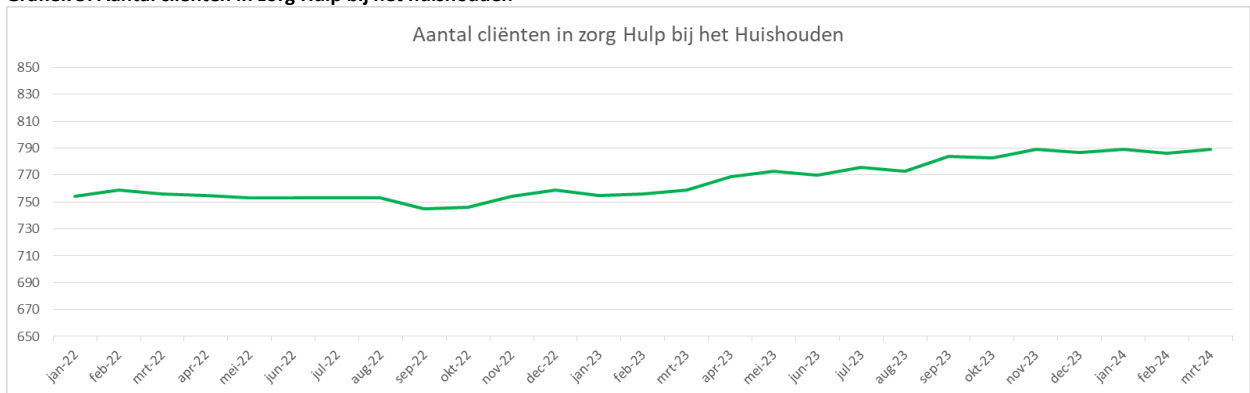
Grafiek 4: Aantal cliënten in zorg totaal Wmo

- In 2023 is het gemiddelde aantal cliënten in zorg per maand toegenomen met 0,4% ten opzichte van 2022.
- In 2024 is op basis van het eerste kwartaal het gemiddelde aantal cliënten in zorg per maand toegenomen met 2,1% ten opzichte van 2023.

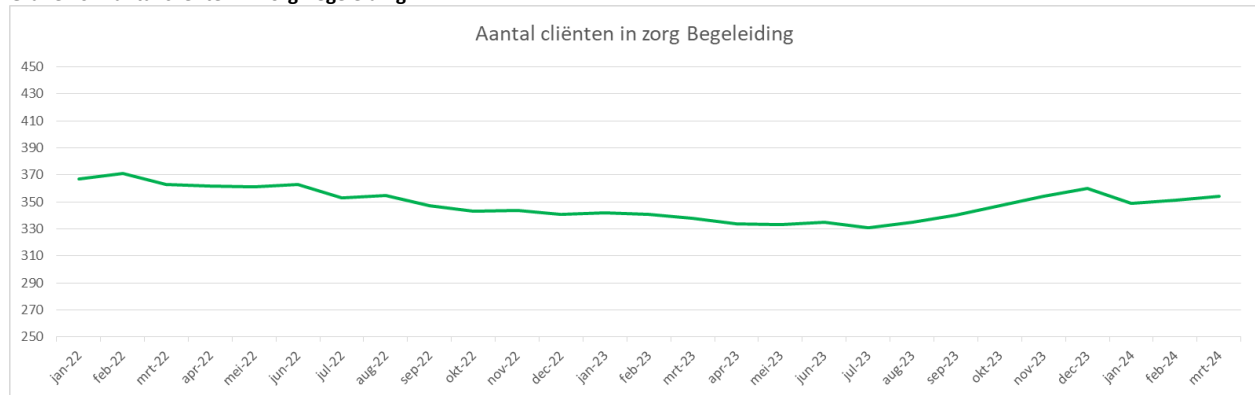
De voorzieningen Hulp bij het Huishouden en Begeleiding zijn verantwoordelijk voor ruim 70% van alle Wmo lasten. Om deze reden wordt voor deze voorzieningen het aantal cliënten in zorg ook afzonderlijk weergegeven in grafiek 5 en grafiek 6.

Grafiek 5: Aantal cliënten in zorg Hulp bij het huishouden

- In 2023 is het gemiddelde aantal cliënten in zorg per maand toegenomen met 2,6% ten opzichte van 2022.
- In 2024 is op basis van het eerste kwartaal het gemiddelde aantal cliënten in zorg per maand toegenomen met 1,8% ten opzichte van 2023.

Grafiek 6: Aantal cliënten in zorg Begeleiding

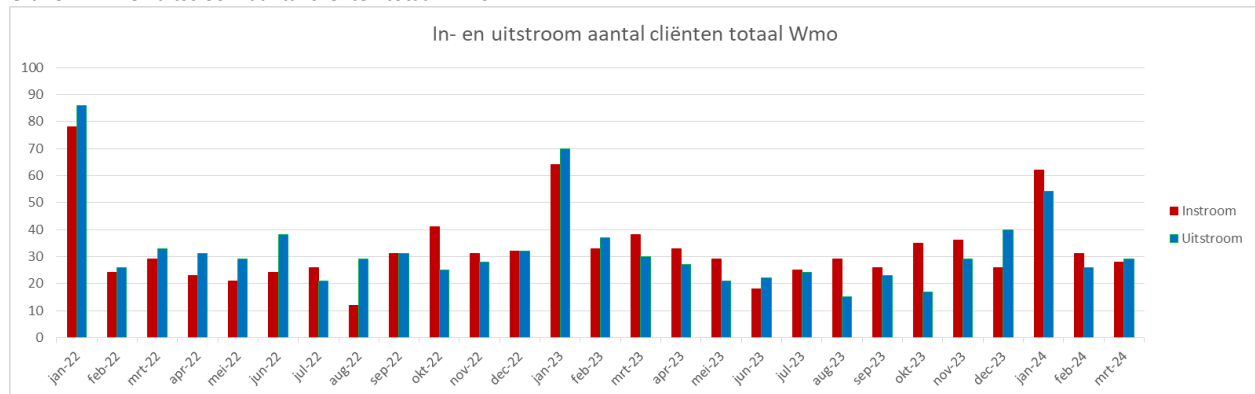

- In 2023 is de gemiddelde aantal cliënten in zorg per maand afgenomen met 4,2% ten opzichte van 2022.
- In 2024 is op basis van het eerste kwartaal de gemiddelde aantal cliënten in zorg per maand toegenomen met 3,3% ten opzichte van 2023.

1.3.3 In- en uitstroom cliënten

Grafiek 7 is de in- en uitstroom van het aantal cliënten per weergegeven. In de vorige monitor werden herindicaties meegenomen in de in- en uitstroom cijfers van cliënten. Dit gaf een vertekend beeld. In deze monitor worden herindicaties niet meer meegenomen als in- en uitstroom van cliënten waardoor de aantallen een stuk lager zijn geworden.

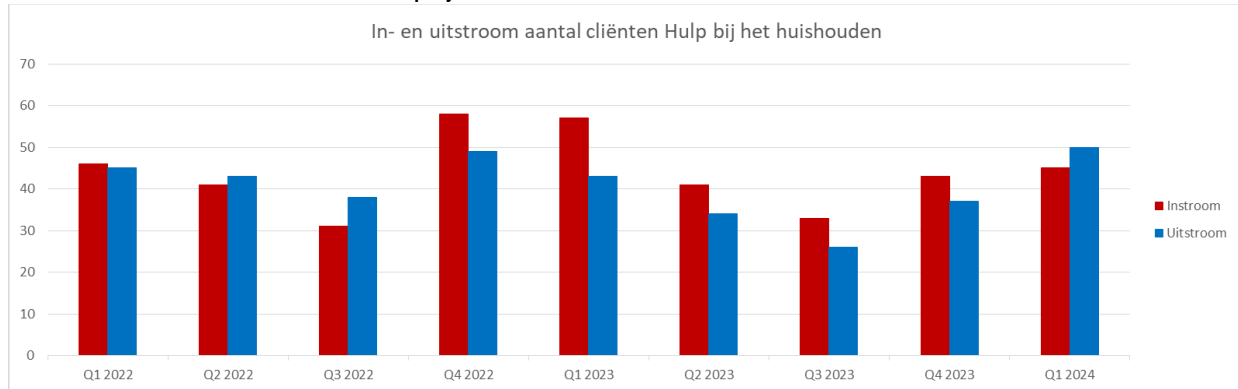
Grafiek 7: In- en uitstroom aantal cliënten totaal Wmo

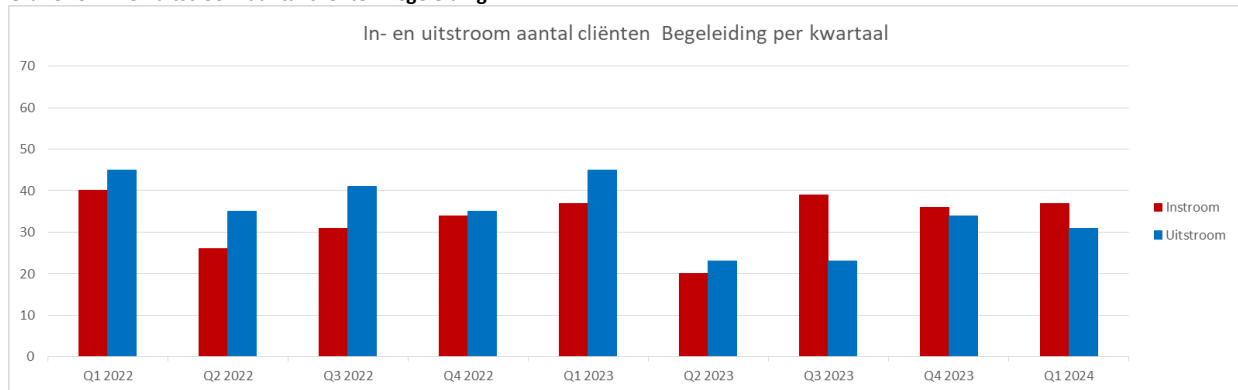
Er zitten pieken in de in- en uitstroom in de maand januari. De oorzaak ligt in de vervoersvoorziening. In de afgelopen jaren worden er in januari meer nieuwe indicaties gestart maar ook weer in dezelfde maand afgesloten. We zien hierin wel een dalende trend.

Voor de voorzieningen Hulp bij het huishouden en Begeleiding worden ook afzonderlijk de in- en uitstroom weergegeven in grafiek 8 en grafiek 9. De in- en uitstroom zijn gegroepeerd per kwartaal omdat de aantallen in een aantal maanden kleiner is dan 10.

Grafiek 8: In- en uitstroom aantal cliënten Hulp bij het huishouden

Grafiek 9: In- en uitstroom aantal cliënten Begeleiding

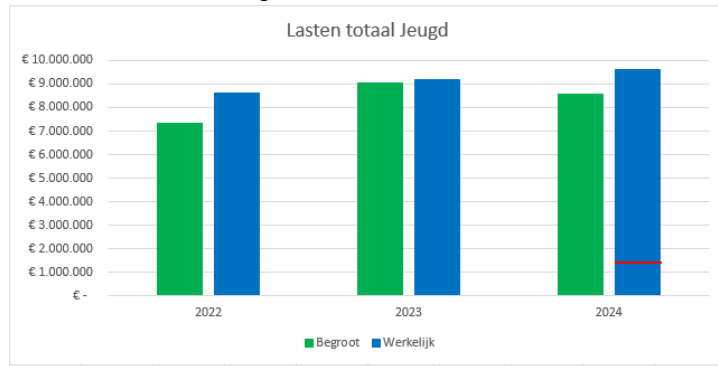

Jeugd

2.1 Financiën

In grafiek 10 worden de lasten Jeugd³ afgezet tegen de definitieve begroting. De begroting 2024 is exclusief wijzigingen in de voorjaarsnota 2024. De lasten Jeugd voor 2024 zijn gebaseerd op een prognose.

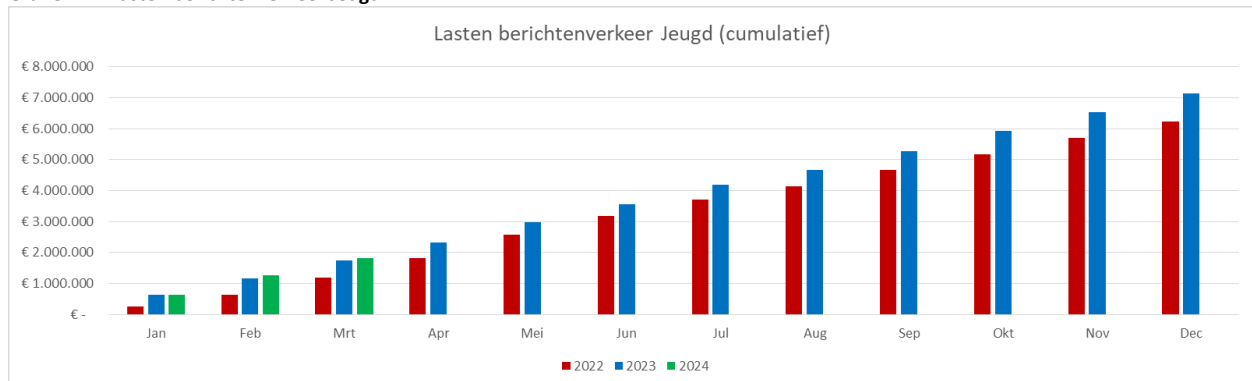
Grafiek 10: Lasten totaal Jeugd

Op het moment van opstellen van de monitor is er tot en met maart € 1.378.715 aan lasten geboekt (zie rode lijn 2024). Op basis van de huidige inzichten verwachten we voor heel 2024 ongeveer € 9.596.000 aan lasten voor Jeugd. Er wordt een nadeel verwacht van € 965.000 op jeugd resultaat gestuurde inkoop en € 74.000 op de lasten voor de gecertificeerde instellingen.

In grafiek 11 zijn uitsluitend de lasten Jeugd opgenomen die gedeclareerd zijn door zorgaanbieders via het berichtenverkeer. Het berichtenverkeer maakt jaarlijks ongeveer 85% uit van de lasten Jeugd. Het is niet mogelijk om deze lasten te vergelijken met de gehele begroting Jeugd.

Grafiek 11: Lasten berichtenverkeer Jeugd

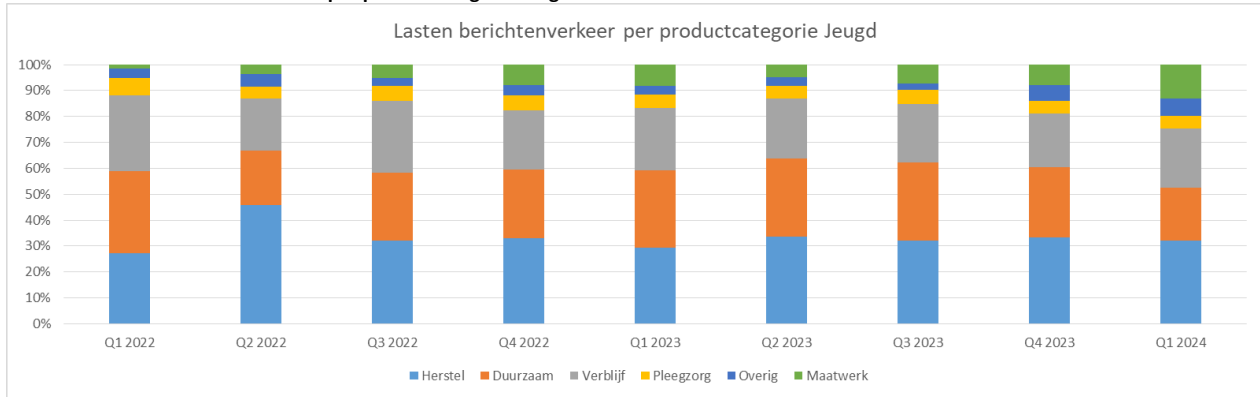
We zien dat de lasten in het eerste kwartaal 2024 alweer hoger liggen dan het eerste kwartaal in 2023. Omdat de zorgaanbieders Jeugd relatief vaak laat declareren is de verwachting dat de daadwerkelijke lasten hoger zullen liggen dan wat in bovenstaande grafiek staat weergegeven.

³ De lasten zijn exclusief de doorbelasting van personeelskosten en organisatiekosten

2.2.1 Lasten per productcategorie

In grafiek 12 zijn de lasten Jeugd opgenomen die door zorgaanbieders zijn gedeclareerd via het berichtenverkeer. De lasten jeugd zijn procentueel uitgesplitst naar verschillende productcategorieën.

Grafiek 12: Lasten berichtenverkeer per productcategorie Jeugd

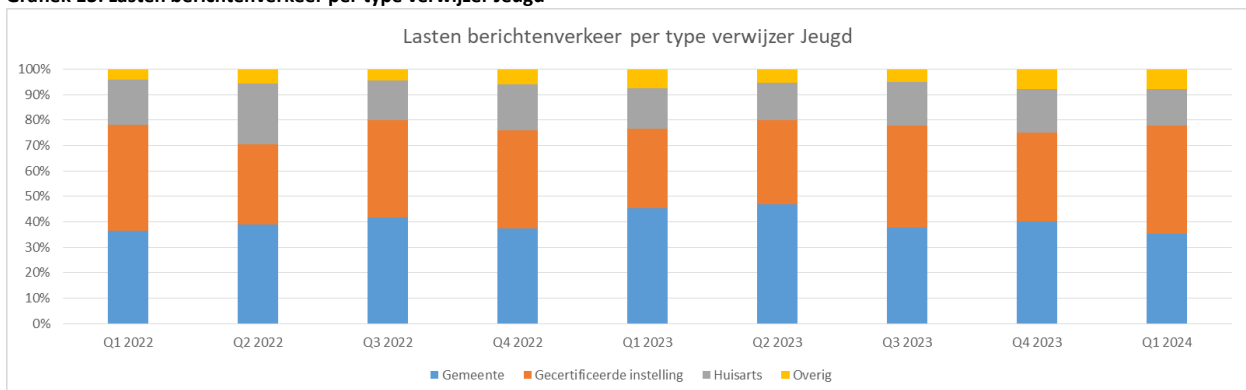
In het tweede kwartaal van 2022 zien we een piek in de lasten voor hersteltrajecten. De piek in dit kwartaal wordt verklaard doordat er relatief meer nieuwe indicaties dan wel verlengingen zijn afgegeven dan gemiddeld. Omdat er bij aanvang van de indicatie direct 70% van de indicatiewaarde wordt uitbetaald zien we een piek in de lasten.

Verder valt op dat de lasten van maatwerkvoorzieningen een stijgende trend laat zien. Steeds vaker komt het voor dat de juiste zorg niet past in de standaard producten waardoor er specifieke maatwerkafspraken moeten worden gemaakt.

2.2.2 Lasten per type verwijzer

In grafiek 13 zijn de lasten Jeugd opgenomen die door zorgaanbieders zijn gedeclareerd via het berichtenverkeer. Deze lasten zijn procentueel uitgesplitst naar verschillende type verwijzers.

Grafiek 13: Lasten berichtenverkeer per type verwijzer Jeugd

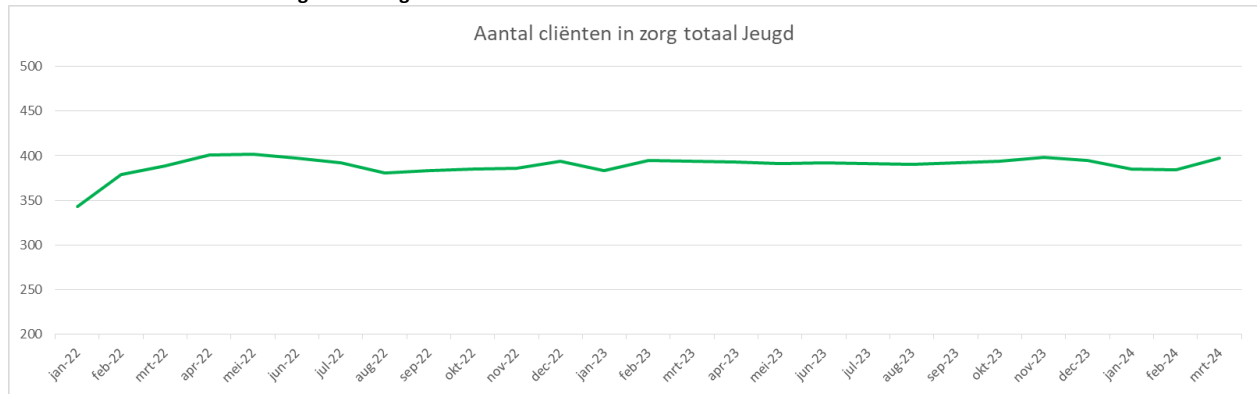
De gemeente is de grootste verwijzer in geld met een aandeel van ongeveer 40%. Dit is dan ook gelijk het aandeel van de lasten waarop we direct invloed kunnen uitoefenen. De gecertificeerde instellingen en huisartsen zijn onafhankelijke verwijzers en hier kunnen we alleen indirect invloed op uitoefenen (bijvoorbeeld door de POH bij huisartsenpraktijken).

2.3 Cliëntenaantallen (In zorg, Instroom & Uitstroom)

2.3.1 Aantal cliënten in zorg per maand

In grafiek 14 is het totaal aantal cliënten in zorg weergegeven. Indien een cliënt tegelijkertijd meerdere indicaties heeft dan telt de cliënt altijd maar één keer mee (bijvoorbeeld hersteltraject en pleegzorg).

Grafiek 14: Aantal cliënten in zorg totaal Jeugd

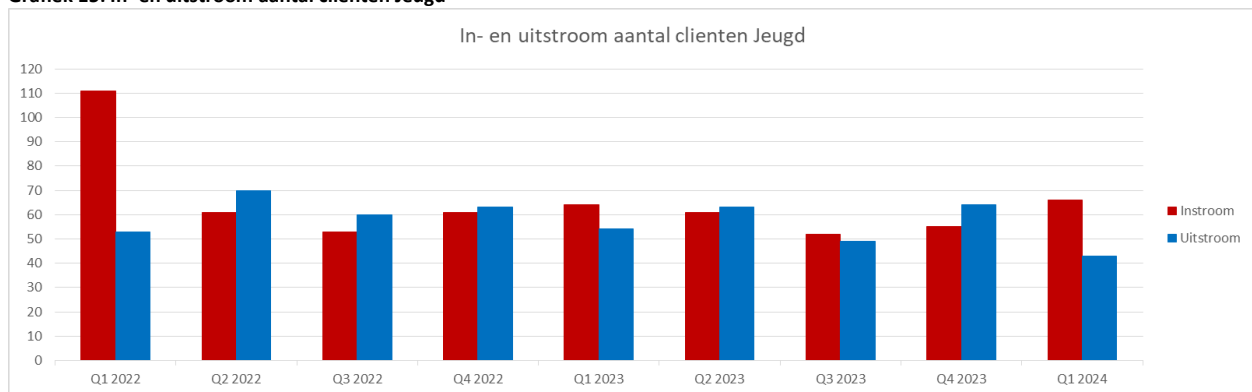

- In 2023 is de gemiddelde aantal cliënten in zorg per maand toegenomen met 1,6% ten opzichte van 2022.
- In 2024 is op basis van het eerste kwartaal het gemiddelde aantal cliënten in zorg per maand afgenomen met 0,9% ten opzichte van 2023.

2.3.2 In- en uitstroom cliënten

Grafiek 15 geeft de in- en uitstroom van het aantal cliënten weergegeven. Omdat de aantallen in meerdere maanden onder de 10 ligt is deze grafiek gegroepeerd per kwartaal in plaats van per maand.

Grafiek 15: In- en uitstroom aantal cliënten Jeugd

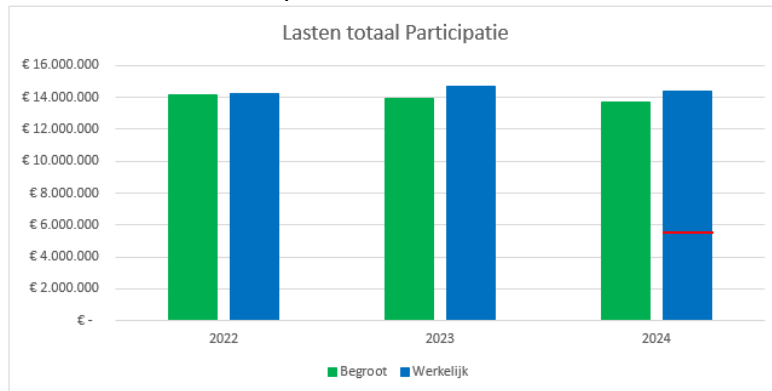
Per 2022 zijn cliënten met een jeugdbeschermingsmaatregel opgenomen in onze administratie met een indicatie. Voorheen hadden zij geen indicatie in het systeem. Om deze reden zien we dan ook een piek in de instroom van het eerste kwartaal 2022.

Participatie

3.1 Financiën

In grafiek 16 worden de lasten Participatie⁴ afgezet tegen de definitieve begroting. De begroting 2024 is exclusief wijzigingen in de voorjaarsnota 2024. De lasten Participatie voor 2024 zijn gebaseerd op een prognose.

Grafiek 16: Lasten totaal Participatie

Op het moment van het opstellen van de monitor is er tot en met maart 2024 € 5.493.550 aan lasten geboekt (zie rode lijn 2024). Op basis van de huidige inzichten verwachten we voor heel 2024 ongeveer € 14.419.106 aan lasten. Op de bijstand wordt een nadeel verwacht van € 336.000. Dit nadeel op bijstand wordt volledig gecompenseerd door extra baten vanuit de Buig. Op bijzondere bijstand wordt een nadeel verwacht van €356.000 in verband met nog uit te keren energietoeslag 2023. Dit nadeel wordt ook volledig gecompenseerd door het nog niet uitgegeven budget dat we hebben ontvangen voor de energietoeslag 2023.

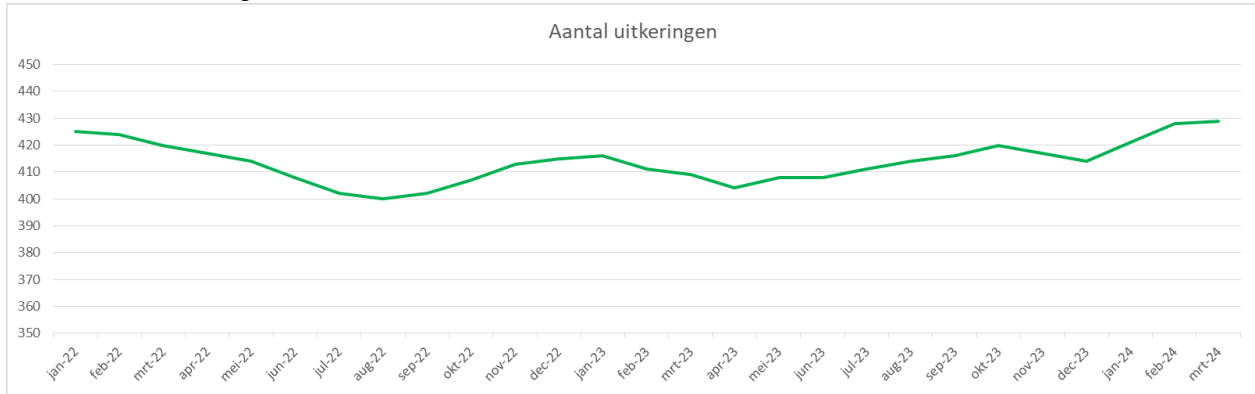
⁴ De lasten zijn exclusief de doorbelasting van personeelskosten en organisatiekosten

3.2 Inkomen

3.2.1 Aantal uitkeringen

In grafiek 17 is het aantal lopende uitkeringen per maand weergegeven. De P-wet en IOAW zijn samengevoegd vanwege de zeer geringe aantallen IOAW.

Grafiek 17: Aantal uitkeringen

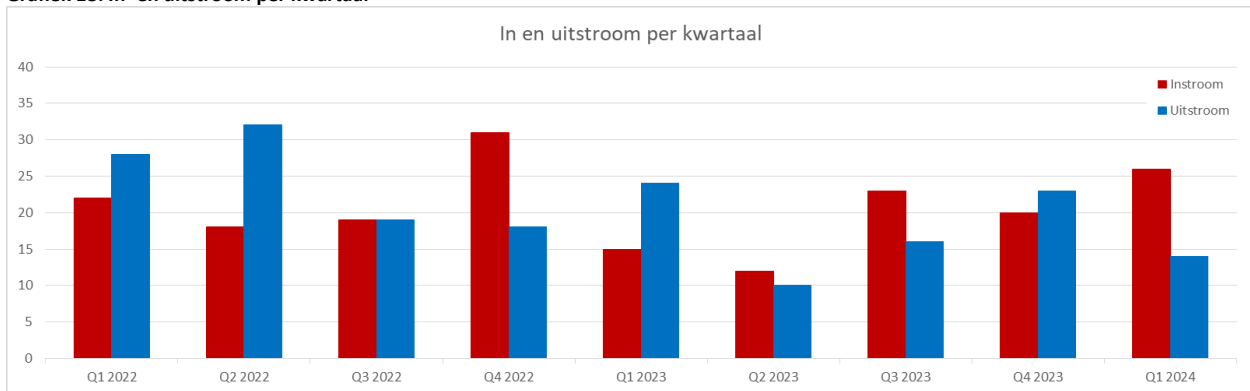

- In 2023 is het gemiddelde aantal uitkeringen per maand nagenoeg gelijk aan 2022
- In 2024 is op basis van het eerste kwartaal het gemiddelde aantal uitkeringen per maand toegenomen met 3,3% ten opzichte van 2023.

3.2.2 In- en uitstroom

Grafiek 18 geeft de in- en uitstroom van het aantal uitkeringen weer. Omdat de aantallen in meerdere maanden onder de 10 ligt is deze grafiek gegroepeerd per kwartaal in plaats van per maand.

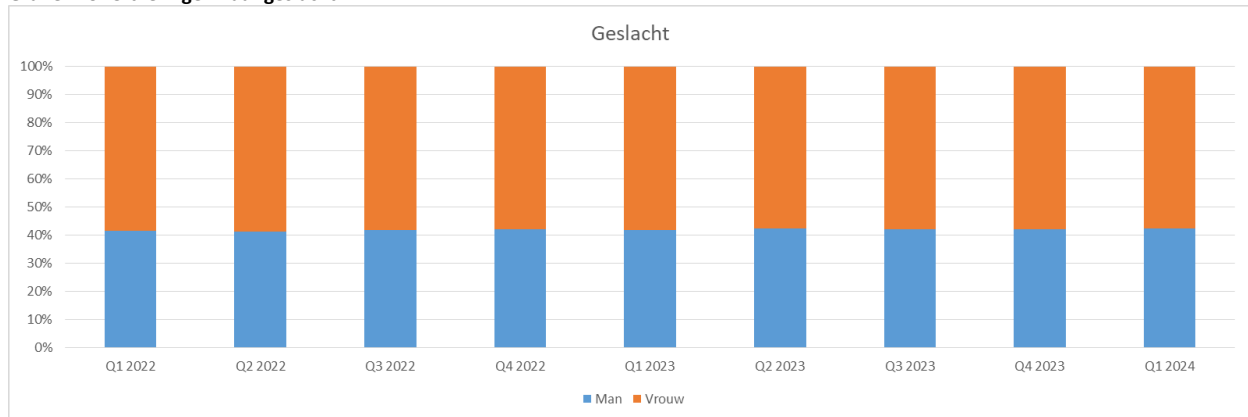
Grafiek 18: In- en uitstroom per kwartaal

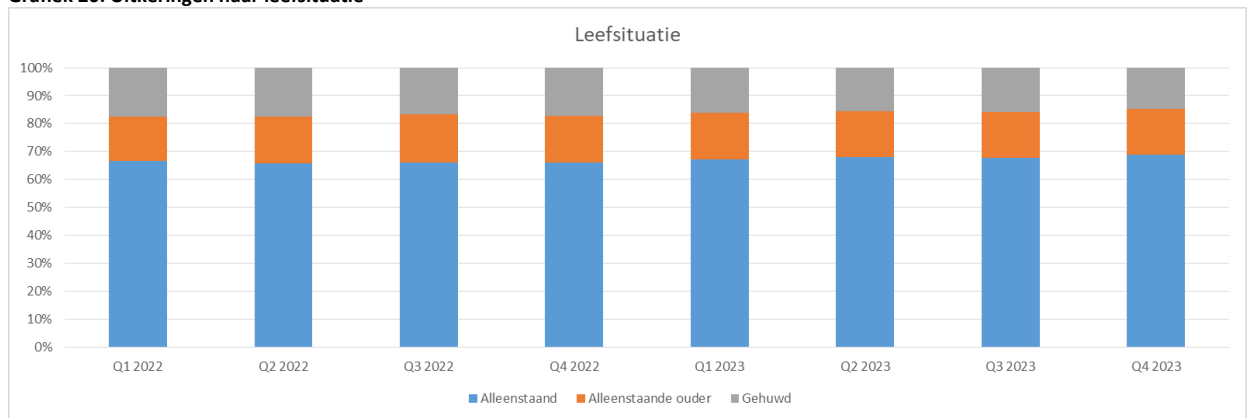
3.3.3 Demografische kenmerken

Onderstaande grafieken bevatten verschillende demografische kenmerken. De peildatum is de laatste maand van elk kwartaal. Deze aantallen zijn procentueel uitgesplitst naar verschillende kenmerken.

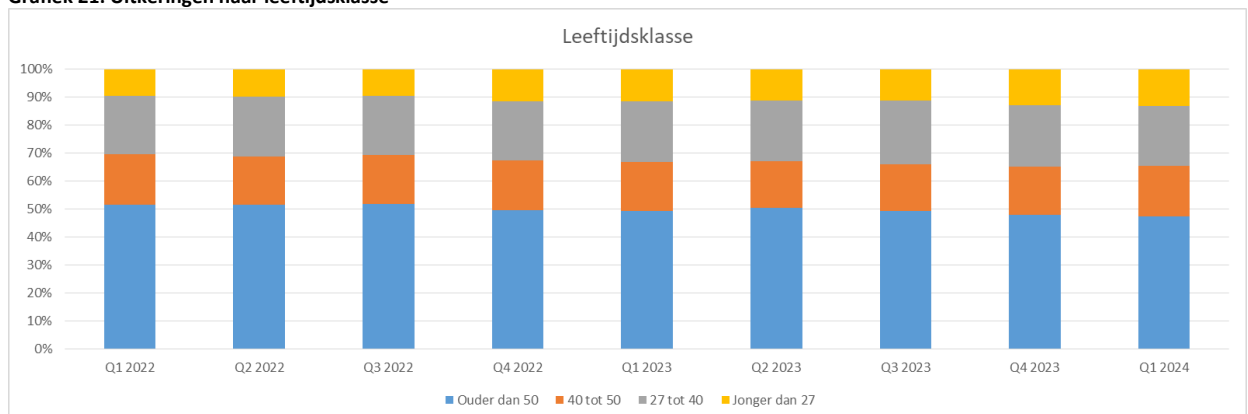
Grafiek 19: Uitkeringen naar geslacht

Grafiek 20: Uitkeringen naar leefsituatie

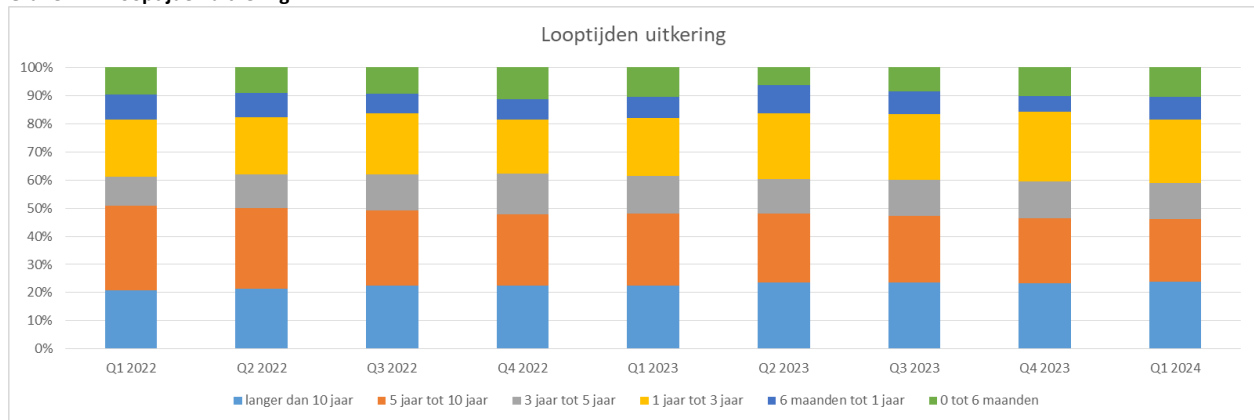
Grafiek 21: Uitkeringen naar leeftijdsklasse

3.3.4 Looptijd uitkeringen

In grafiek 16 is de actuele looptijd van de uitkeringen op peildatum maand einde kwartaal.

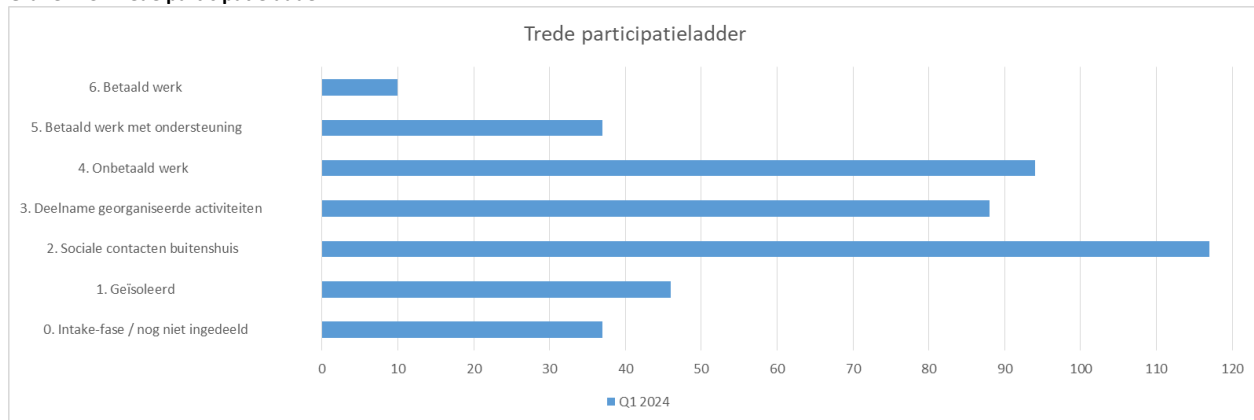
Grafiek 22: Looptijden uitkering

3.3.5 Trede participatieladder

Grafiek 23 geeft de huidige trede op de participatieladder weer. De peildatum is het aantal uitkeringen maart 2024.

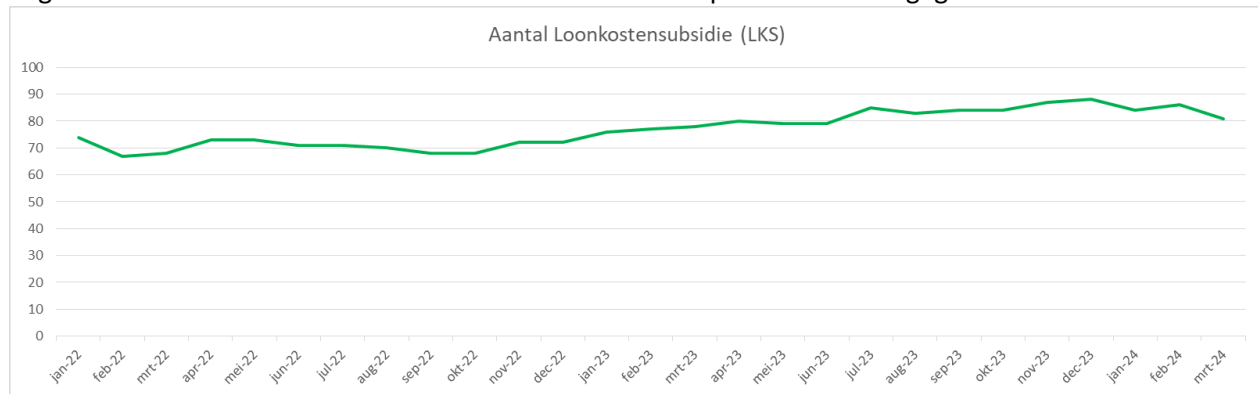
Grafiek 23: Trede participatieladder

Het is data technisch nog niet gelukt om historie van treden in kaart te brengen. Om deze reden is er geen vergelijking mogelijk met voorgaande kwartalen.

3.4 Loonkostensubsidie

In grafiek 24 is het aantal cliënten met loonkostensubsidie per maand weergegeven.

3.5 Bijzondere bijstand

In tabel 3 zijn de lasten bijzondere bijstand per kwartaal weergegeven. Het betreffen lasten die rechtstreeks zijn uitgekeerd aan inwoners. Categorieën waar gemiddeld minder dan € 2.000 per kwartaal is uitbetaald zijn samengevoegd onder de categorie Overig. U kunt hierbij onder andere denken aan medische kosten, reiskosten of studietoelage.

Tabel 2: Verdeling lasten bijzondere bijstand

Categorie	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	Q1 2024
Bewindvoering	€ 44.583	€ 79.061	€ 70.703	€ 94.773	€ 39.779	€ 73.886	€ 70.860	€ 90.707	€ 48.311
Curatele			€ 224	€ 5.881	€ 2.006	€ 3.114	€ 2.708	€ 3.010	€ 1.951
Eenmalig levensonderhoud	€ 4.330	€ 4.954	€ 184		€ 4.311	€ 2.570	€ 404	€ 1.578	€ 935
Energietoelage 2022		€ 655.600	€ 843.100	€ 368.400	€ 48.100	€ 1.300	€ 3.185		
Energietoelage 2023								€ 1.540.500	€ 189.800
Individuele inkomenstoelage	€ 10.250	€ 10.750	€ 7.000	€ 19.750	€ 9.250	€ 9.750	€ 5.750	€ 17.750	€ 23.600
Kinderopvang	€ 718	€ 3.717	€ 2.151	€ 2.834	€ 2.401	€ 5.574	€ 4.300	€ 3.019	€ 2.832
Kosten inrichting/huisraad	€ 1.131	€ 10.719	€ 13.985	€ 16.871	€ 10.401	€ 16.780	€ 9.130	€ 16.163	€ 14.673
Mentorschap			€ 1.180	€ 1.988	€ 3.526	€ 5.786	€ 4.627	€ 7.913	€ 2.327
Overig	€ 5.263	€ 12.948	€ 15.179	€ 14.802	€ 10.148	€ 8.203	€ 4.717	€ 6.559	€ 5.473
Rechtbijstand	€ 875	€ 3.702	€ 1.772	€ 2.545	€ 1.932	€ 1.949	€ 576	€ 4.246	€ 1.473
Woonkosten	€ 635	€ 1.539	€ 4.077	€ 3.291	€ 2.169	€ 4.903	€ 310	€ 4.679	€ 3.476
Eindtotaal	€ 67.785	€ 782.989	€ 959.554	€ 531.134	€ 134.023	€ 133.815	€ 106.567	€ 1.696.126	€ 294.851
Eindtotaal excl. Energietoelage	€ 67.785	€ 127.389	€ 116.454	€ 162.734	€ 85.923	€ 132.515	€ 103.383	€ 155.626	€ 105.051

- Er is een beleidswijziging geweest met betrekking tot individuele inkomenstoelage. De financiële effecten hiervan zijn duidelijk zichtbaar in Q4 2023 en Q1 2024.
- Er is in Q1 2024 €189.800 uitgekeerd aan energietoelage 2023. Op basis van de ontvangen middelen voor energietoelage 2023 van het rijk kunnen we in 2024 maximaal nog € 356.000 uitkeren. Burgers kunnen nog maximaal tot 1 juli 2024 energietoelage 2023 aanvragen.

3.6 Banenafspraken banen (BAB)

De data uit tabel 3 is afkomstig uit de applicatie Sonar. Sonar is een applicatie van het UWV voor het registreren van de baanafspraken banen. De totale hoeveelheid baanafspraken banen in de gemeente worden uitgesplitst naar of de indicering valt onder de gemeente of het UWV.

Tabel 3: Aantal BAB

	jul-22		mrt-23		jul-23		mrt-24	
	Gemeente	UWV	Gemeente	UWV	Gemeente	UWV	Gemeente	UWV
Aantal BAB	123	194	125	193	127	193	126	195

Sociale basis

De toelichting op onze sociale basis kent cijfers, maar is deels ook verhalend. Daarin nemen we wat meer de actualiteit mee.

4.1 Vrijwilligers

Vorig jaar was een stijging merkbaar in het aantal vrijwilligers die vrijwilligerswerk wilden doen. We zien hierin nu enigszins een stagnatie. Wel zien we dat vraag en aanbod elkaar zeker nog kunnen vinden. De hulp van het Vrijwilligerspunt wordt hierin geregeld gevraagd.

Ook dit jaar blijven we inzetten op vergroten van de bekendheid van het Vrijwilligerspunt. Dit doen we door:

1. Adverteren in de plaatselijke kranten, Wolvgram en Stiek'm trots, infogids gemeente, kabelkrant
2. Het posten van berichten op onze facebookpagina
3. Aanwezig zijn op in Weststellingwerf gehouden evenementen

Kwantitatief	Aantal
Aantal bemiddelde vrijwilligers via de website en onze inzet. Hierin meegenomen de matches in het kader van de burgerschapsstage en bemiddeling voortgekomen uit individuele gesprekken met inwoners (via activeringscoaches en WMO)	17
Aantal bezoekers website Vrijwilligerspunt Weststellingwerf 1 januari – 31 maart 2024	3.893
Inwoners met praktische hulpvragen (Samen Doen)	4
Opgeloste hulpvragen van inwoners in samenwerking met Vlechtwerkers en Opbouwwerk	2
Aantal nieuw geregistreerde vrijwilligers op de website - gebruikers	32
Aantal organisaties website	73

Stand van zaken/acties 1e kwartaal 2024

- ✓ Nadat we vorig jaar zijn gestart met het opstellen en versturen van nieuwsbrieven naar maatschappelijke organisaties zijn wij in februari gestart met nieuwsbrieven voor vrijwilligers. Ook deze brief zal 1 x in het kwartaal worden uitgebracht.
- ✓ Op 22 maart hebben we een mooie inspiratieavond voor alle maatschappelijke organisaties die met vrijwilligers werken georganiseerd. Het thema van de avond was "Vinden en binden van vrijwilligers". St. Doarpswurk was uitgenodigd om hier hun tops en tips over dit onderwerp te delen. Er waren ruim 40 belangstellenden vanuit 25 organisaties aanwezig.
- ✓ Dit jaar zijn we begonnen om organisaties persoonlijk te bezoeken. Een kijkje in de keuken en bespreken waar het Vrijwilligerspunt eventueel nog in kan ondersteunen. De ervaring leert dat organisaties dit zeer waarderen.
- ✓ Cluster Sociale basis heeft een Social Media training gevolgd om meer kennis en vaardigheden op te doen over Social Media. De opgedane inzichten kunnen we concreet toepassen op ons Facebookpagina.
- ✓ De interne vrijwilligers zijn in Youforce nu bijna allemaal in beeld met de benodigde documenten. Ook het onderdeel waardering is dit jaar verder van start gegaan. Zo worden er verjaardagskaarten gestuurd en hebben de vrijwilligers met Pasen een brievenbuspakketje ontvangen.

4.2 Mantelzorg

Netwerkoverleggen mantelzorg:

Deelname aan verschillende netwerkoverleggen stelt de mantelzorgcoördinator in staat om samen te werken met andere belanghebbenden, kennis en informatie uit te wisselen, knelpunten te signaleren en oplossingen te vinden. Ook biedt het kansen om relaties op te bouwen die de kwaliteit van de mantelzorgondersteuning ten goede komen. Het draagt bij aan een effectief en geïntegreerd mantelzorgbeleid dat de behoeften van mantelzorgers en zorgontvangers centraal stelt. Voorbeelden hiervan zijn:

- Wijkgericht werken/driehoeksoverleg: wijkverpleegkundigen, casemanagers dementie, POH-GGZ, Welzijnscoach & Wmo-consulenten
- OWO-overleg mantelzorgcoördinatoren
- Provinciaal overleg mantelzorg (jeugd & volwassen mantelzorgers)
- Samenwerking met Kwadrantgroep/Meijo

Stand van zaken/acties 1e kwartaal 2024

- **Opzetten lotgenoten contact** – elke 2 maanden wordt er een mantelzorgcafé georganiseerd gerelateerd aan een thema waar mantelzorgers tegenaanlopen.
- **Initiëren behoefte onderzoek** bij MantelzorgNL, dit loopt van januari tot juni '24. Met de resultaten uit de afgenomen vragenlijst, interviews, bijeenkomsten ketenpartners en de input uit de werksessie met stakeholders & mantelzorgers wordt een adviesrapport geschreven. Dit adviesrapport zal de basis vormen van het mantelzorgbeleid.
- **Uitbrengen nieuwsbrief**, afgelopen edities waren in oktober, februari en in juni komt een nieuwe editie uit (de Mantelkracht) die in samenwerking wordt gemaakt met MantelzorgNL.
- **Organiseren van drie webinars**, op provinciaal niveau met 10 andere organisaties/mantelzorgcoördinatoren vanuit Friesland.
- Werven en inwerken van een nieuwe mantelzorgvrijwilliger
- Mantelzorgvrijwilligers coördineren
- Aanpassen website voor een goede informatie voorziening– pagina mantelzorg
- Organiseren Dag van de mantelzorg in OWO verband 10 november 2024
- Opzetten stuk jonge mantelzorg, samen met de jongerenwerkers. Schrijven plan van aanpak, training volgen over deze doelgroep, activiteiten organiseren, campagne week jonge mantelzorg.
- Telefonisch mantelzorgers te woord staan, advies en een luisterend oor bieden
- Communicatie plan opzetten, rondom mantelzorg meer bekend maken.
- Relatiebeheer ketenpartners
- Deelnemen werkgroep Alliade – Memory Walk 19 september

Cijfers mantelzorg:

In de tabel worden relevante cijfers gepresenteerd met betrekking tot mantelzorg, waaronder het aantal geregistreerde mantelzorgers en jonge mantelzorgers. Deze cijfers bieden waardevolle inzichten in de omvang van de mantelzorgpopulatie binnen de gemeente.

Uit onderzoek is gebleken dat mantelzorgers vaak niet weten dat zij mantelzorger zijn. Niet elke mantelzorger voelt zich daardoor snel aangesproken om zich in te schrijven in ons mantelzorgbestand. Sinds de samenwerking steeds beter wordt met de thuiszorgorganisaties en de vlechtwerkers stijgt het aantal inschrijvingen. De betrokken professional legt uit dat zij mantelzorgers zijn en gebruik kunnen maken van verschillende voorzieningen wanneer zij zich inschrijven. Daardoor voelen mensen een lagere drempel en merken wij een stijging in het aantal inschrijvingen.

Het aantal ondersteuningsvragen aan vlechtwerkers betreffende mantelzorg is lastig te monitoren vanwege de hoeveelheid vragen en de diverse kanalen waaruit de vragen ons bereiken. De vragen lopen uiteen van ondersteuningsvragen van mantelzorgers, netwerkpartners tot praktische vragen over huishoudelijke hulp, respijtzorg, dagbesteding. Wel komt steeds vaker de vraag bij de mantelzorgcoördinator terecht over mogelijkheden voor tijdelijke respijtzorg.

	Aantal
Aantal geregistreerde mantelzorgers	188 -> gestegen naar 229
Aantal uitschrijvingen	8
Aantal jonge mantelzorgers	15 -> gestegen naar 19
Aantal ondersteuningsvragen mantelzorg aan vlechtwerkers	Zie toelichting

4.3 Jeugd en jongerenwerk

Sinds oktober 2023 kent het jongerenwerk drie nieuwe collega's. Het afgelopen halfjaar hebben we vooral geïnvesteerd in het leren kennen van de jongeren van de gemeente. Dit doet het Jongerenwerk door aanwezig en present te zijn op meerdere plekken binnen de gemeente. We zijn aanwezig op de plekken waar de jongeren bijeenkomen. Dit geeft ons de mogelijkheid om ons voor te stellen en om wensen en behoeften van de jongeren te signaleren. Dit kan zijn met betrekking tot vrijetijdsbesteding, zodat jongerenwerk samen met jongeren activiteiten kunnen ontplooiën. Afgelopen periode heeft het jongerenwerk 16 locaties bezocht waar jongeren verblijven. Op de meeste locaties gaat het gewoon goed met de jeugd. Ze treffen elkaar om even te kletsen of een balletje te trappen. Maar ook een laagdrempelige voorziening waar jongeren voor een gesprek terecht kunnen.

Daarnaast is het jongerenwerk en MDT een nieuwe weg ingeslagen, waarbij de samenwerking tussen beide partijen tot nu toe erg effectief is gebleken. Doordat jongeren dezelfde gezichten zien tijdens ambulante rondes, op basis- en vo-scholen, (sport)verenigingen, Jongerencentrum To-B, vrijwilligersorganisaties (zoals PURE), op sociale media en bij de MDT talentenplekken, kunnen zij een vertrouwensband opbouwen. In de opbouwende fase heeft het Jongerenwerk het volgende gedaan:

Highlights:

- Jachtseizoen; hier heeft jongerenwerk mee geholpen in het bereiken en motiveren van de jongeren.
- Samenwerking met het Linde College en Terra College; wekelijkse aanwezigheid
- Wekelijkse ambulante rondes.
- Het jongerenwerk heeft verschillende voorlichtingen gegeven over de onderwerpen 18 en nu, het stemmen tijdens de verkiezingen en de weerbaarheidstraining Rots en Water
- Nauw contact met politie, de Jongerenwerkers van omliggende gemeenten,

Aankomende highlights:

- Het jongerenwerk organiseert in samenwerking met meerdere organisaties een provinciaal Jonge Mantelzorg uitje op 1 juni.
- Het jongerenwerk heeft in samenwerking met lokale sportschool de Base Gym op 31 mei een activiteit georganiseerd om jongeren de mogelijkheid te bieden om fysiek fitter te worden. MDT denkt hierin mee over de financiële mogelijkheden.
- In samenwerking met ketenpartners en jongeren zelf faciliteert het jongerenwerk de Mobiele ontmoetingsplek in de gemeente.

4.4 Samenlevingsopbouw

We hebben een sociale kaart opgesteld die gebruikt kan worden. Deze sociale kaart is inmiddels op de website van de gemeente geplaatst zodat deze ook voor samenwerkingspartners en inwoners beschikbaar is. <https://www.weststellingwerf.nl/sociale-kaart-weststellingwerf>

Stand van zaken/acties:

- 2 buurtbakkies uitgevoerd in Noordwolde (totaal 35 bezoekers). Ketenpartners zien het belang van een buurtbakkie en willen dit structureel en voortzetten na beëindigen van het project bestemming Noordwolde.
- In Noordwolde zijn in totaal 5 lief en leed straten ontstaan vanuit Bestemming Noordwolde. Eind 2023 heeft een gezamenlijk overleg plaats gevonden met de aanjagers uit deze 5 straten, met als doel uitwisseling van ervaringen.
- Bewonersinitiatief Dorpsarchief Noordwolde rondom een kunstwerk wordt ondersteund.
- Samen met inwoners en organisaties van/in Noordwolde is gestart met de voorbereidingen van het slotfeest voor Bestemming Noordwolde welke plaats vindt op 20 april 2024.
- Kledingbank Noordwolde ondersteund bij PR en aanvraag subsidie voor kerstactiviteit. Daarnaast is er een plan gemaakt "hoe om te gaan met lastige bezoekers", dit naar aanleiding van een incident.
- Voor het Fonds sociale cohesie (Bestemming Noordwolde) zijn 7 aanvragen behandeld. Zo heeft de kidsclub een aanvraag gedaan voor nieuw knutselmateriaal, zijn er diverse buurtactiviteiten geweest en heeft de corso groep een bijdrage ontvangen

- Er zijn gesprekken met de speel-o-theek Noordwolde over de wens voor een nieuwe locatie. Op dit moment zitten ze in een krappe kastruimte in het Buurthuis. De speel-o-theek heeft met een nieuw bestuur ideeën/wensen voor de toekomst, ook is er een groei in leden. Hierdoor is een uitbreiding in het speelgoed assortiment wenselijk en dit is in de huidige ruimte lastig te realiseren.
- Met de jeu de boules club Noordwolde is gestart met het inventariseren voor een locatie. De wens was er al eerder en is nu weer opgepakt.
- Er heeft een straatschouw plaats gevonden in de Hevetille, Kwekerije, Meulewiek en de Krommestede. Samen met de buurt wordt n.a.v. deze schouw gewerkt aan meer verbinding in de buurt, ook tussen inwoners van de Krommestede en de straten er om heen. Het opbouwwerk werkt hier in samen met de woonstichting om het initiatief te ondersteunen.
- Ondersteuning inloophuis Breuningslaan. Na een lang traject is het gelukt te starten met een nieuw bestuur van 3 personen voor het inloophuis. Het is een bestuur zonder ervaring die veel ondersteuning nodig zal hebben om het inloophuis weer van waarde te laten zijn voor de Breuningslaan. Ondersteuning bij organisatie activiteiten, bestuur ondersteuning en jaarlijkse subsidieaanvraag.
 - De Kledingbank Wolvega zit in een lastig parket. De huidige locatie is niet meer beschikbaar per juli 2024. We hebben ondersteuning geboden in het proces van verandering en het zoeken naar een andere locatie.
 - Straatschouw Breuningslaan in Q1 uitgevoerd. 1 van de uitkomsten is het organiseren van een Tuinen(opruim)dag. Een samenwerking tussen inwoners, inloophuis Breuningslaan, woningcorporaties en gemeente.
 - Ondersteuning en facilitering papierwinkels Wolvega en Noordwolde
 - Ondersteuning bewonersinitiatieven; omnummering en Ombudsteam. Procesondersteuning en aanvraag subsidies
 - Deelname thematafel armoede
 - Deelname overleg bloeizones
 - Deelname thematafel vitaal ouder worden in Wolvega
 - Deelname werkgroep valpreventie
 - Ondersteuning samenwerking Terra en wijkvereniging de Senne. Doel; creëren van ontmoeting in de wijk en aandacht voor de doelgroep eenzame ouderen. Start van dit project met een buurtbakkie in Q2 2024
 - Voorbereiding van het 1^e netwerkoeverleg wijkverenigingen Wolvega n.a.v. behoefte aan uitwisseling en leren van elkaar. 1^e netwerk in Q2 2024
 - Ondersteuning OSW, gericht op huisvesting / locaties
 - Met verschillende organisatie en inwoners van Wolvega op werkbezoek geweest bij 3 verschillende dorps/buurt huizen (Noordwolde, Oosterwolde en Harlingen). Dit in het kader van bestemming Wolvega, project centrale ontmoetingsruimte

Bestemming Wolvega

Opbouwwerk is betrokken bij de uitvoering van de plannen uit het project Bestemming Wolvega:

- Buurtverbinders
 - Verbinden en ondersteuning van de buurtverbinders (buurtverbinders zijn de personen in een straat / buurt die van onschatbare waarde voor de sociale samenhang in een straat/buurt).
- Decentrale ontmoetingsplekken
 - FC Wolvega (huiskamer van de wijk)
 - De Steense
 - Terra en Wijkvereniging de Senne
- Centrale ontmoetingsplek
 - Procesondersteuning
- Mobiele ontmoetingsplek jongeren
 - procesondersteuning
- Thematafel vitaal ouder worden in Wolvega

4.5 Ouderenwerk

Om het ouderenwerk vorm te geven vanuit de samenleving, is er vanuit Bestemming Wolvega een Dialoogtafel – vitaal ouder worden opgezet. Hier werken formele en informele organisaties samen om de gemeenschappelijke vragen en behoeften van ouderen te verkennen en, indien nodig, eigenaarschap te nemen.

We bereiken ouderen steeds beter door hen, nu dat weer mogelijk is, in hun eigen leefomgeving te bezoeken. Met behulp van een netwerkcoach wordt het sociale netwerk van ouderen uitgebreid, waardoor ze minder afhankelijk worden van professionele ondersteuning.

Stand van zaken/acties:

- 15 deelnemers bij de dialoogtafel, van informele partijen zoals de OSW, kerken (PKN & katholieke kerk) en inloophuis de Breuningslaan tot formele partijen zoals verschillende thuiszorgorganisaties (Aardema, Buurtzorg, Lianté, Kwadrantgroep), Alliade, de bibliotheek, vlechtwerkers Wmo, Welzijnscoach, opbouwwerk, buurtsportcoach van Sport Fryslân en betrokken inwoners.

Netwerkoverleggen:

- Dialoogtafel vitaal ouder worden – Bestemming Wolvega
- Wijkgericht werken/driehoeksoverleg:
Verpleegkundigen, wijkverpleegkundigen, casemanagers dementie, POH-GGZ, Welzijnscoach, Wmo-consulenten

4.6 Welzijn op recept

In oktober 2022 is er een pilot van start gegaan voor Welzijn op Recept. Het doel van Welzijn op Recept is het verbeteren van het welbevinden van de inwoner door de inzet van een activiteit of vrijwilligerswerk. De doelgroep bestaat uit inwoners die kampen met licht psychosociale problematiek die ontstaan is vanuit bijvoorbeeld eenzaamheid, sociaal isolement of andere problematiek. Door inzet van een traject zullen deze inwoners minder vaak een beroep doen op hun huisarts, POH of het gebiedsteam. Deelname aan een traject Welzijn op Recept zal een positieve uitwerking hebben op de gezondheid van de deelnemers.

Na een start met 2 huisartsenpraktijken en 4 uur inzet per week is een uitbreiding gerealiseerd van de functie welzijnscoach tot 36 uur per week. Dit met ingang van 1 juni 2023. De inzet is ook verbreed naar de gehele gemeente. Daarmee is het aantal doorverwijzingen toegenomen. Er worden meer inwoners doorverwezen welke met de welzijnscoach op zoek gaan naar een passende activiteit. Binnen het aantal aanmeldingen door de huisartsen/POH is een onderverdeling gemaakt zodat er overzicht is in het aantal ingezette trajecten, doorverwijzingen van inwoners die niet onder de doelgroep vallen en afgesloten trajecten. Het onderstaande overzicht heeft betrekking op de periode van 1 augustus 2023 tot en met 30 april 2024.

	Aantal
Aantal aanmeldingen	78
Lopende trajecten	42
Succesvol afgesloten	13
Voortijdig afgesloten / geen doelgroep	23

Stand van zaken/acties welzijnscoach tot 1 mei 2024:

- Aangemelde inwoners begeleiden richting een activiteit of vrijwilligerswerk
- Gastspreker diverse bijeenkomsten over zorg en welzijn, o.a. Alzheimercafé
- Verzorgen gastles opleiding POH-Ouderen
- Welzijn op Recept is geïntroduceerd in alle huisartsenpraktijken binnen de gemeente Weststellingwerf, de thuiszorgorganisaties en het gebiedsteam Weststellingwerf
- Contact onderhouden met welzijnscoaches binnen provincie Friesland (interview)
- Verbindingen leggen met OSW, Bewegteam, Vrijwilligerspunt, kerken, HAGRO en overige vrijwilligersorganisaties zoals Humanitas, de Zonnebloem, enz.
- Aanzet tot opzetten nieuwe activiteiten bij lokale seniorenverenigingen n.a.v. vraag van inwoners

4.7 Maatschappelijke DienstTijd (MDT) Divers

De MDT Divers - Talentenplek Wolvega is zoals de naam al doet vermoeden onderdeel van MDT Divers, maatschappelijke dienstdienst, waarin het ontwikkelen van talenten en deze inzetten voor anderen een belangrijk onderdeel is naast het opbouwen van sociale contacten.

- **MDT Talentenplek is een onderdeel geworden van het jongerenwerk**
Voorheen waren het twee verschillende dingen. MDT Talentenplek is een project en vakgroep jongerenwerk. Om het allemaal duidelijk te maken voor collega's, maar vooral voor de jongeren hebben we het MDT talentenplek project ondergebracht bij het jongerenwerk.
- **De Talentenplek heeft geen kook activiteit meer en jongerennetwerk**
Dit is samen met de jongeren besloten. Er is steeds te weinig animo voor. De jongeren willen zich niet binden aan een activiteit en vinden de vrijblijvendheid lekker.
- **De aanwezigheid op de talentenplekken**
De slecht bezochte (0 jongeren die langskwamen) dagen zijn geschrapt. We zijn nu op Dinsdag en donderdag van 13:00-17:00 op FC Wolvega en woensdag van 13:00-17:00 in Noordwolde. Op vrijdag is To B in Noordwolde ook geopend en daar is een jongerenwerker aanwezig.
- **MDT op school (nieuw)**
Sinds 17 mei tot en met de zomervakantie draaien we een pilot MDT op het pluspunt in het Lindecollege. Het doel hiervan is de leerlingen een succes ervaring te geven en te werken vanuit de talenten van een jongeren. Het pluspunt is opgezet voor leerlingen die niet meer in bepaalde lessen welkom zijn of geschorst zijn. We werken hier met een lesreeks van 5 weken. Hierin gaan ze opzoek naar zichzelf, talenten en nog te ontwikkelende eigenschappen. Vanuit hier werken ze aan de activiteit of project wat ze kunnen doen voor een ander. Als deze tot uitvoering komt worden ze beloond met de waardering vanuit MDT.
- **Samenwerking met De Stellingwerfse voetbalweek (nieuw)**
Samen met een van de oprichters heb ik gekeken wat MDT Talentenplek kan bijdragen bij de voetbalweek. Een week die door een enorme groep vrijwilligers wordt gedragen. We zijn tot plan gekomen. De vrijwilligers gaan gezamenlijk kijken wat ze nog willen leren en vanuit MDT Talentenplek haken wij daar op in.